

ЧИ ЗАВЖДИ ВЕСЕЛО ПТАХАМ УЗИМКУ?

Тиждень 13 “От уже й зима настала”, урок 62

Обладнання і матеріали: підручник “Українська мова та читання” (автор Г. Остапенко) с. 92–93, аудіофайл зі [співом синиці](#), роздруківка “[Вірю — не вірю](#)”, “[Як назвали пташку?](#)”, “[Слова для опису](#)”, відеокліп пісні “[Синичка](#)” (сл. і муз. Лідії Готман).

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Діалог-дослідження “Загадки та відгадки”.

Сьогодні ми запросимо на урок чудову пташку. Спробуйте за віршованим описом вгадати її назву.

Як зима — вона на гілці,
І співа, мов на сопілці.
Жовті груди, чорні крила,
Кусень сала сама з’їла.

Послухайте [голос цієї пташки](#). То як її звати?

Запитання до дітей

- Яка ознака найбільше допомогла вам відгадати назву пташки?

2. Вправа “Чи вірите ви, що...?”.

Мета — навчити давати оцінку твердженню, порівнювати й аналізувати, знаходити підтвердження своїх міркувань у тексті.

Кожен учень отримує таблицю (див. роздруківку “[Вірю — не вірю](#)”). Учитель читає твердження, а учні ставлять під номером запитання “плюс”, якщо згодні з твердженням, і “мінус” — якщо не згодні.

Потім учитель читає текст, а діти перевіряють свої відповіді в таблиці.

Знайомимося із синичками.

Узимку біля людських домів можна побачити невеликих гарних пташок із жовтою грудкою, які прилітають сюди в пошуках їжі. Це синиці.

Синиці живуть в Україні цілий рік, хоча дехто думає, що вони прилітають до нас тільки взимку. Весною і влітку вони тримаються подалі від людей і живуть у лісах, де в цей час багато їжі. Та взимку цим пташкам складно прогодуватися і, шукаючи їжу, вони прилітають до людського житла, де дбайливі люди облаштовують для них годівниці.

У лісах України живе 7 видів синиць, які схожі між собою зовнішнім виглядом і поведінкою, але відрізняються забарвленням і деякими рисами поведінки.

Гніздяться синички переважно в дуплах дерев. У пошуках їжі інколи чіпляються на гілках униз головою.

Синиці — комахоїдні птахи, і хоча взимку комах немає, ці птахи залишаються зимувати в наших краях, витримують сніжні зими й морози, тому що здатні частково переключатися на іншу їжу (зерна, горішки, сало тощо).

Запитання до дітей

- Чи на всі запитання ви знайшли відповіді?
- Де шукатимете відповіді на інші запитання?
- Яким джерелам інформації ви довірятимете більше? Чому?

4. Дослідження-асоціація “Як назвали пташку?”.

Діти за зовнішнім виглядом добирають назви видів синиць (див. роздруківку “[Як назвали пташку?](#)”).

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Читаємо текст “Синичка і зима” (завдання 7, с. 92–93 підручника) самостійно — мовчки або пошепки.

2. Вправа “Продовжи казку” (робота в парах — завдання 8, с. 93 підручника)

Діти придумують продовження казки. Запропонуйте оформити його як серію зображень — кадрів коміксу.

3. Виконання вправи 9 (див. с. 93 підручника).

Для розширення словникового запасу учнів, запропонуйте їм для опису зими й синички вибрати слова із заздалегідь підготовлених учителем (див. роздруківку “[Слова для опису](#)”).

4. Виконання вправи 10 (див. с. 93 підручника).

ДОДАТКОВЕ ЗАВДАННЯ

1. Прослуховування пісні “[Синичка](#)” (сл. і муз. Лідії Готман).

Запитання до дітей

- Який настрій викликає ця пісня?

ВАРІАНТИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита “[Тренажер з правопису](#)” (частина 1, с. 45).

2. Виконати завдання 11, 12 на с. 93 підручника.

3. Вивчити слова пісні “Синичка”.

Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа “Соняшник”, м. Київ